

Ugen. Alt var vel inden Vorde; Mandskabet nød den bedste Sundhed; men Heden var utaalelig; daglig imellem 22 og 28° R. i Skyggen.

Om Thorvaldsens Sygdom.

I Anledning af Yttringerne om Thorvaldsens Sygdom i „Fædrelandet“ for iforgaars, være det mig tilladt at fremsætte de factiske Omstændigheder, som have fundet Sted i og ved mit Forhold til ham som Læge. Jeg føler tilløb, at jeg under Omstændigheder, som de nærværende, hvor ikke blot mine Landsmænd, der kaldte ham Deres i Ordets engere Betydning, ville gribes af en smertelig Bemod over Tabet af den elskelige Hensovende, men hvor Europas Deeltagelse vil fremkalde for den geniale Konstner, at jeg skylder Offentligheden et ærligt og strengt Regnskab for mine Handlinger som hans Læge. Jeg har fra Begyndelsen af min Virksomhed som Læge hos Thorvaldsen været mig Vigtigheden og Betydningen af det mig af ham anfortroede Hver klarligen bevidst; jeg har følt, at jeg ikke alene skyldte mig selv Regnskab for dette, men at jeg ogsaa kunde sættes i den Nødvendighed at fremlægge mine Handlinger i denne Henseende for et større Publicum, og jeg skal saameget hellere gjøre dette, som jeg nærer den faste Fortroelse, at mine Landsmænd ikke blot ville beroliges for den sørgelige Tank, at Thorvaldsens Død skulde have været en Følge af „høist betænkkelige Boveskytter“ af hans Læge, men at de ogsaa ville lade mig vederfares Respektfuldhed.

Allerede i Januar Maaned 1840 anmodede Thorvaldsen mig om at tage sig under Lægebehandling; det kunde ikke falde mig ind at spørge ham, om han havde afskediget sin tidligere Læge, — Alt lod mig formode, at dette havde fundet Sted. Jeg behandlede ham ikke uden heldig Virkning indtil Slutningen af Mars Maaned s. A., da Etatsraad Bang underrettede mig om, at han var Thorvaldsens Læge; jeg trak mig naturligvis tilbage for den ældre Collega. I Midten af Decbr. s. A. havde jeg den Ære at modtage af Hds. Majestæt Dronningen det Hver, at erkynnde mig hos Thorvaldsen om hans Befindende, idet Hds. M. i sin Befymring for hans dengang almindeligen paafaldende Sygelighed, ikke kunde føle sig beroliget ved de generelle Relationer, der meddeltes. Ved mit derpaa følgende Besøg hos Thorvaldsen tilløb mit Forv. mig ikke at indskrænke mig til blot almindelige Spørgsmaal, jeg anlaae det for min Pligt at basere min Mening om hans Sygdoms sande Tilstand paa en omhyggeligere Underfølgelse. Foruden den i høi Grad smertelige Locallidelse — to smuuse Saar, udfyldte med mortificeret Cellevæv, paa den forreste Flade af Skinnet, og høiere oppe to udbredte inflammærede Steber — var hans Sindstemning meget deprimeret; han tvivlede om nogenstunde at blive befriet for sit locale Onde, som i en ringere Grad havde været nogle Aar, men i den seneste Tid havde antaget en mere acut Charakter; jeg maatte under saadanne Omstændigheder ikke have havt mindste Deltagelse for den Lidende, naar jeg skulde have forladt ham, uden at sige ham — hvad hans Sygdomstilstand efter min Formening tilløb — et beroligende Ord. Jeg har Grund til at mene, at denne Omstændighed, der viste ham et Haab, han forud ikke nærrede, i Forbindelse med den Tillid, han tidligere havde vist mig, bragte ham til at anmode mig om at yde sig Lægebistand. Thorvaldsen confererede nu med Etatsraad Bang og først Dagen efter overtog jeg Behandlingen, som saaledes neppe kan siges at være „paatvungen“. Jeg erkjendte at maatte undgaa ethvert heftigere Indgrib i Organismens mere universelle Lidende og indskrænke mig til at normere hans diætiske Forhold, og anvendte den Behandling, som Locallidelsen nødvendigvis fordrede. Efter 3 Ugers Forløb var Betændelsen og Suppurationen hævet, min Patient atter paa Benene og han kunde nu usforstyrret hengive sig til det Konstners høiere Liv, for hvilket han udelukkende levede og aandede, og jeg vil bestandig føle mig høist lykkelig over for en ringe Deel at have bidraget til, at den Mand, der med Rette er Danmarks Stolt — den elskelige Thorvaldsen i de sidste tre Maaneder af sit Liv har været i Besiddelse af et for hans Alder og øvrige physiske Bitaar saare tilfredsstillende Helbred, som netop tilløb ham med den ham egne „vidunderlige ungdommelige Friskhed og Kædhed at arbejde i sit store Kald til sit Livs sidste Dieblif.“

Udgivere: J. F. Giedvad og C. Moun

Trykt med Høitrykpresse det Brøn

Hyad nu Fontanelen paa Benet angaaer, som er sagt at være bleven lukket, saa maa jeg bemærke, at Thorvaldsen i flere Aar havde havt en saadan paa hvert Been; at den paa det venstre, sunde Been blev gjort større ved end eet fremmed Legeme, medens Behandlingen af Betændelsen og Suppurationen i det høire Been fandt Sted, og at den tidligere Fontanelle paa det syge Been, der under Behandlingen ikke kunde vedligeholdes, atter blev fornyet, saasnart Beenfadene var helbredet, samt at begge Fontaneler holdtes i stadigt Suppuration indtil hans sidste Levedag. Med Hensyn til de „i den sidste Tid“ atter opbrudte Saar, skal jeg kun bemærke, at 4 à 6 Dage før hans Død begyndte Arrene at excoriere; men der var ingen Smerte, ingen Nød — med eet Ord — ingen Betændelse tilføede; det var meget mere en Resorptions Process, en Afstagen i Organismens vegetative Sphære, som betingede dem.

Efter det Anførte, som Alt er velbekendt for dem, der levede i en engere Forbindelse med Thorvaldsen, skal jeg ikke opholde mig ved at commentere Yttringerne i „Fædrelandet“ for iforgaars; jeg kan roligt overlade til et upartist Publicum at domme, hvad det betyder, naar det hejder: „hans Læge var Etatsraad Bang; men Hds. M. Dronningen sendte ham Regimentschirurg Jacobsen, som skulde curere ham, og som paatog sig det Boveskytte at lukke Fontanelen. Det kan ikke tilkomme os at have nogen Dom om en Foranstaltning, som vi vide at i det mindste Bang har erklæret for høist betænkkelig“. Men da jeg nærer den Formening, at Ingen mere end Etatsraad Bang er gjennemtrængt af Overbevisningen om det Sørgelige i den Forstilling, at Thorvaldsens Død skulde være fremkaldt, saa vilde han vistnok udøve en meget beroligende Indflydelse paa den offentlige Mening ved i denne Henseende at erklære sig. Jeg kan ikke henlægge Pennen uden at udtale min dybe og smertelige Beklagelse over at skulle være sat i den Nødvendighed, for at rejsfarbiggjøre mig for en usandsfarbig Omtale, at nedbrage den fejrede Thorvaldsens Navn i Polemikens Sphære; men jeg maa paa den anden Side vide Redaktionen af „Fædrelandet“ min Tak, fordi den ved offentlig at fremsøre, hvad der ellers i Mørket vilde have sneget sig omkring, har givet mig Anledning til at yde Sandheden en i nærværende Tilfælde væsentlig Tjeneste.

Kjøbenhavn den 25de Mars 1844.

Jacobsen,
Overlæge.